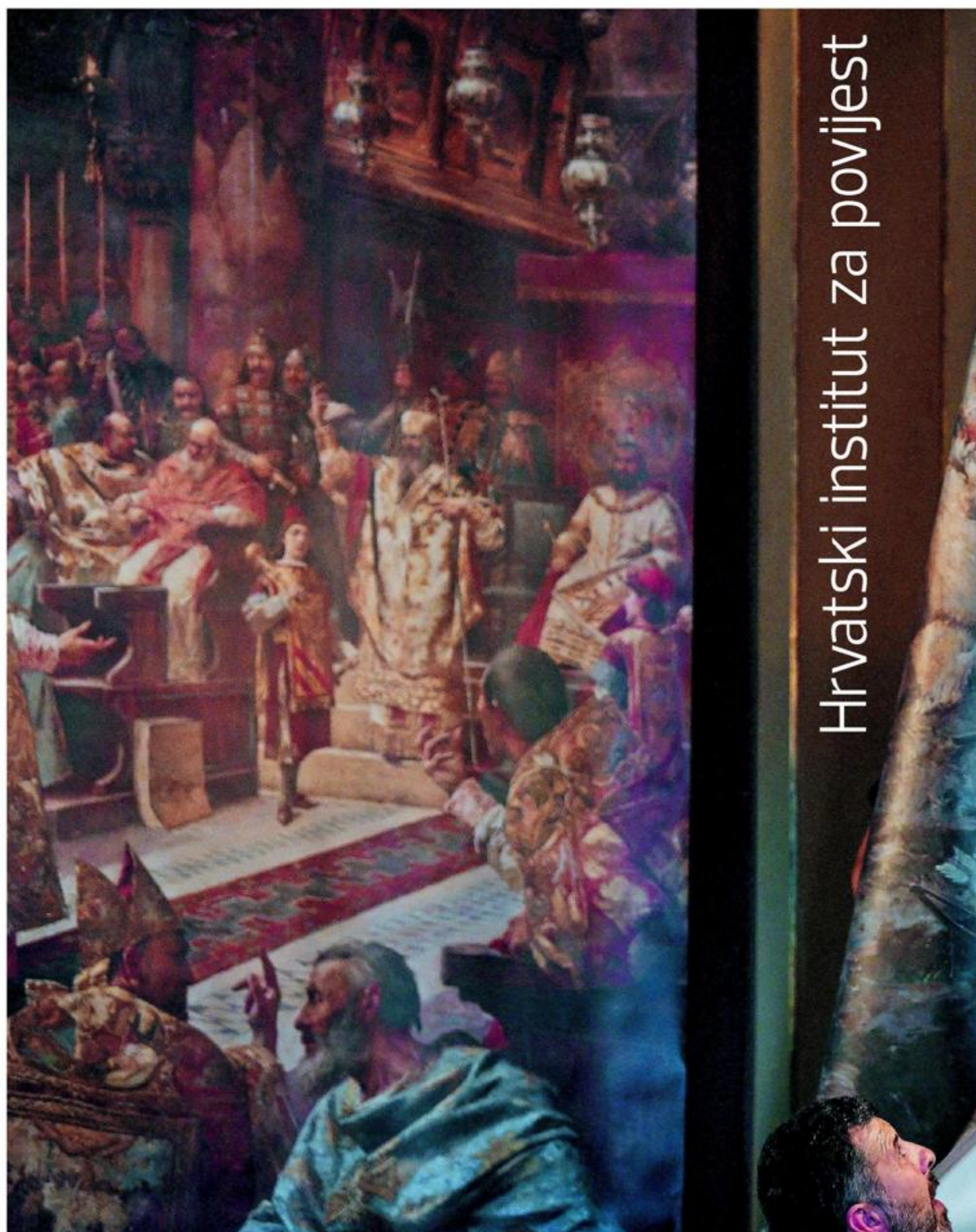

Sanacija reprezentativnih prostora - Zlatne dvorane, Pompejanske i Hegedušičeve - krenu

je i veći zahvati (složeni restauratorski) na njima trebali bi početi u proljeće sljedeće godine

Piše: EMIRAT ASIPI
Fotografirala: SANDRA SIMUNOVIĆ/PIXSELL

**Dok se
remek-djela
restauriraju,
na zidove idu
wallpaperi**

Nastavak na sljedećoj stranici

Stručni tim Expressa sedam mjeseci nakon razornog potresa ušao je u mnoge kulturne ustanove u Zagrebu, gdje je situacija još alarmantna te se ne vidi svjetlo na kraju tunela. Šuta, prašina, građevinski radnici, to je trenutačna slika naših ustanova. A kako teče obnova, kako će financirati i kad će građani moći uživati u umjetnosti, sve to čitajte u našim specijalnim reportažama koje vam donosimo svaki tjedan u Expressu

Troškovi nužne sanacije krovišta i dijela radnog prostora koji su dovršeni krajem ljeta, z

Bilo je vrlo teško gledati tu nepo-
novljivu kulturnu baštinu u kaosu
koji je napravio razoran potres. No,
nasreću, naša palača je statički obnavlja-
na i krajem devedesetih godina, tako da je
ipak pretrpjela manje oštećenja od ostalih
kulturnih građevina na Gornjem gradu,
rekli su nam to iz Hrvatskog instituta
za povijest. Naime, veliki potres koji je
zadesio Zagreb u ožujku, nažalost, nije
zaobišao ni zgradu Hrvatskog instituta
za povijest u Opatičkoj 10, na Gornjem
gradu. Najveća oštećenja bila su vidljiva

na obodnim zidovima stubišta. Sama
konstrukcija stubišta, masivna kamena
gazišta oslonjena na zid i rubnu tetivu
(betonska ili čelična obložena žbukom),
nasreću, nije znatnije oštećena.

- Zlatna dvorana je trenutno zatvorena
za javnost. Zbog provedbe preventivne
sanacije u dogovoru s Galerijom Kloviće-
vi dvori i Hrvatskim restauratorskim za-
vodom umjetnička platna Celestina Me-
dovića, Otona Ivekovića, Vlahe Bukovca i
Bele Čikoša Sesije privremeno su sklonje-
na u sigurne prostore Galerije Klovićevi

dvori, a tijekom ove jeseni planirana je
i donatorska izložba, kad će šira javnost
prvi put izvan matične kuće moći vidjeti
sve slike koje inače krase Zlatnu dvoranu
i Renesansni kabinet Palače bogoštov-
lja i nastave u Opatičkoj 10. Tako smo
privremeno sklonili ova neprocjenjiva
umjetnička djela te preventivno sprije-
čili njihovo oštećivanje tijekom sanacij-
skih i rekonstrukcijskih radova koji nam
predstoje tijekom sljedeće godine - kažu
nam iz Instituta i dodaju da su napravili
hitne sanacije.

- **Hitna i nužna** sanacija (građevinski dio)
tijekom ljetnih mjeseci su napravljeni, što
je omogućilo da se radni prostori (uredi)
osposobe za rad punim kapacitetom. Sa-
nacija reprezentativnih prostora - Zlatne
dvorane, Pompejanske i Hegedušičeve
- krenuli su te bi veći zahvati (složeni
restauratorski) na njima trebali početi u
proljeće sljedeće godine. Ti kompleksni
restauratorski radovi će trajati najmanje
godinu dana. Hrvatski institut za povijest
trenutačno je u funkciji, odnosno redov-
na, znanstvena djelatnost se odvija bez
ograničenja - rekli su iz instituta. Što se
tiče troškova sanacije, to se još ne zna
točno, ali će sigurno biti milijunski.

- Troškovi nužne sanacije krovišta i dijela
radnog prostora koji su dovršeni krajem
ljeta, zatvaranje krovišta i sanacija stropo-
va pet radnih soba, iznose 220.000 kuna.
Restauratorski zavod tek treba napraviti
projektnu dokumentaciju sanacije i ob-
nove reprezentativnih prostora Hrvatskog
instituta za povijest (Zlatna dvorana, Po-
mpejanska dvorana, Hegedušičeva dvo-
rana te južno i sjeverno stubište oslikano
freskoslikama) te su ti poslovi trenutno

tvoranje krovišta i sanacija stropova pet radnih soba, iznose 220.000 kuna

u postupku, tako da se sa sigurnošću još ne zna koliko će stajati taj dio, no sigurno su troškovi u milijunskim iznosima. Najvećim dijelom dosadašnje radove smo uspješno napravili donacijama dobrih ljudi i nekih institucija, a manjim dijelom iz vlastitih sredstava i sredstvima resornog Ministarstva. Za složene restauratorske radove koji predstoje planiramo se financirati i dalje od donacija dobrih ljudi, ali također prijavom na natječaj za obnovu nakon potresa, kako iz fondova EU, tako i na natječaj Ministarstva kulture i ostalih u RH - rekli su nam sugovornici i naglasili da, nasreću, arhivska građa nije oštećena u potresu i pohranjena je na za to predviđenome mjestu. S obzirom na trenutačnu pandemiju, institut je organizirao i neke alternativne događaje.

- Pripremamo se za donatorsku izložbu i prikupljanje donacija, a također preko

Djela koja su oslikali neki od najvećih umjetnika u hrvatskoj znatno su oštećena. Ova raskošno dekorirana prostorija čuva slike, skulpture, reljefe i freske s potpisom Vlahe Bukovca, Celestina Medovića, Ivana Tišova, Otona Ivekovića, Bele Čikoša, Ferde Kovačevića i Roberta Frangeša, nastale i montirane između 1893. i 1908. Zbog svega su ih morali skloniti.

- Originale smo morali maknuti te su odneseni na čuvanje u Galeriju Klovićevi dvori, dok se ne završi potpuno restauracija i sanacija. Napravljene su replike originala u izvornoj veličini, odnosno printevi na platnu, te postavljeni na mjesta originala - kažu nam iz instituta.

web aplikacija, odnosno konferencijskog sučelja na naše redovite djelatnosti predstavljanja novih izdanja Hrvatskog instituta za povijest i znanstvenih skupova u okviru pandemijskih mogućnosti i preporuka stožera civilne zaštite.

Naravno, kad se uspije sve dovršiti, odnosno obnoviti, planiramo napraviti svečano otvorenje Zlatne dvorane i ostalih reprezentativnih prostora - rekli su nam te se posebno zahvalili svima koji su im pomogli.

- Neizmjerljivo smo sretni i zahvalni našim sugrađanima i svim prijateljima povijesne baštine koji su se javili u velikom broju te pomogli svojim donacijama i podrškom - zaključili su iz instituta.

Hrvatski institut za povijest sljednik je Instituta za historiju radničkog pokreta Hrvatske i Instituta za suvremenu povijest.

Nastavak na sljedećoj stranici

Pripremamo se za donatorsku izložbu za prikupljanje donacija, kažu nam iz instituta

Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske osnovan je 1961., a pod imenom Instituta za suvremenu povijest djelovao je od 1990. do 1996. godine, kad je potreba za sveobuhvatnijim istraživanjem i razumijevanjem hrvatske povijesti urodila novim nazivom. Hrvatski institut za povijest od tada pokriva povijest u razdoblju od ranog srednjeg vijeka do najnovije povijesti. Prostorije Hrvatskog instituta za povijest nalaze se u Opatičkoj 10. Riječ je o jedinstvenoj zgradi, smještenoj na Gornjem gradu, bogate povijesti i vrijednosti, koju krase Zlatna dvorana, Pompejanska dvorana i Renesansna soba. Prostorije služe za održavanje znanstvenih skupova i koncerata ozbiljne glazbe.

Palača koju je za plemićku obitelj Vojkffy-Paravić sagradio 1840. Aleksandar Brdarić, od 1882. godine sjedište je Odjela za bogoštovlje i nastavu Zemaljske vlade. Kad je Iso Kršnjavi 1891. imenovan odjelnim predstojnikom, dao ju je preurediti prema nacrtima Hermanna Bolléa, koji je saču- vao Brdarićevu osnovu i glavne elemente njegova klasicističkog stila. Misao vodilja Ise Kršnjavog bila je da se u reprezentativnim prostorima palače u Opatičkoj 10 likovnim sredstvima izraze kultura antike, renesanse, humanizma i kršćanstva kao temelji prosvjetne politike u 19. stoljeću. U tim karakterističnim tipovima pokrivanja zidova izražene su temeljne teme u stilu i duhu historizma. Teme iz klasične prošlosti izvedene su na način pompejanskog zidnog slikarstva. Nacionalna povijest i kultura izvedeni su u plastičnoj obojenoj dekoraciji prostora u stilu visoke renesanse, a djela iz svjetske književnosti umetnuta su u oplatu tamne hrastovine. U

izvedbi su sudjelovali nastavnici i učenici Obrtne škole, majstori umjetničkog obrta, a individualnim kreacijama slikari Ivan Tišov, Bela Čikoš Sesija, Oton Iveković, Ferdo Kovačević i već afirmirani Celestin Medović i Vlaho Bukovac, te kipari Robert Frangeš Mihanović i Rudolf Valdec. Kao uvod u program smišljeno su na vanjskim krilima zgrade postavljena poprsja filozofa Platona i Aristotela, rad Rudolfa Valdeca, a svečani se ulaz u palaču otvara ogradom od kovana željeza u renesansnom stilu. Zlatna dvorana je svečana dvorana za primanje. Nazvana je zlatnom zbog sjaja kao svjetlosne snage u općem tonu dvorane. Na zapadnoj je strani loggia odijeljena balustrima i stupovima. U dvoranu vode četvora vrata iznad kojih su

Frangešovi brončani reljefi, alegorije sveučilišnih fakulteta poznate pod nazivima Teologija, Medicina, Justicija i Filozofija. **U renesansnoj sobi**, kabinetu odjelnog predstojnika, s izvornim namještajem Kršnjavi je upravljao prosvjetnom politikom zemaljske vlade. Slike na zidovima posvećene su kulturnim imenima poezije i drame - Homeru, Danteu, Shakespeareu i Goetheu s prizorima iz njihovih djela prema Čikoševu izboru: iz Homerova epa Odisej ubija prosce, iz "Božanstvene komedije" Dante pred vratima Čistilišta, prema Shakespeareu Marko Antonije nad truplom Cezarovim, a iz "Fausta" Valpurgina noć. Objedinjuje ih skupni portret pjesnika - Homer uči Dantea, Shakespearea i Goethea pjevati.